

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДІ НУ «ОМА»

_____ Чимшир В.І.

« ____ » _____ 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Глобальний морський зв'язок для пошуку і рятування (GMDSS)»**

Рівень вищої освіти: Перший

Ступінь вищої освіти: Бакалавр

Галузь знань: 27 Транспорт

Спеціальність: 271 Річковий та морський транспорт..

Спеціалізація: Судноводіння

Дунайський інститут

Кафедра навігації і управління судном

Робоча програма навчальної дисципліни «Глобальний морський зв'язок для пошуку і рятування (GMDSS)» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «Судноводіння».

Розробники: Кратко Віталій Михайлович – старший викладач кафедри навігації і управління судном, Квасников Павло Костянтинович – асистент кафедри навігації і управління судном, Рижков Юрій Васильович– асистент кафедри навігації і управління судном.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри навігації і управління судном.

Протокол від « ____ » _____ 2019 р. №__

Завідувач кафедрою

О.Б. Даниленко

Секретар кафедри

С.Г. Сошніков

1. Загальний опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Глобальний морський зв'язок для пошуку і рятування (GMDSS)» є придбання знань з основ організації міжнародного зв'язку для суден, що беруть участь в GMDSS.

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумовою для вивчення дисципліни GMDSS є засвоєння наступних обов'язкових елементів дисциплін освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «Судноводіння»: «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Фізика», «Радіотехніка і електроніка».

Навчальна дисципліна забезпечує реалізацію вимог розділу А – IV/2 (Обов'язкові мінімальні вимоги для дипломування радіооператорів GMDSS) Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками. Функція: Радіозв'язок на рівні експлуатації.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Компетентності:

СК14. Уміння передавати та отримувати інформацію з використанням підсистеми і обладнання глобального морського зв'язку, забезпечувати радіозв'язок у всіх випадках.

ФК8. Уміння використовувати системи внутрішньо суднового зв'язку.

Програмні результати навчання:

РН6. Знання систем повідомлень, забезпечення радіозв'язку під час пошуку, порятунку та у випадку аварій.

Кількість кредитів ЄКТС: 2 (денна ф/н), 4 (заочна ф/н), 3 (скорочена заочна ф/н).

Форма підсумкового контролю: залік.

2. Заплановані результати навчання

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Глобальний морський зв'язок для пошуку і рятування (GMDSS)» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною.

Знати:

- загальні принципи і основні фактори, необхідні для безпечного і ефективного використання всіх підсистем і устаткування GMDSS;
- райони обслуговування підсистем GMDSS, включаючи характеристики супутникових систем, систем передачі інформації з безпеки мореплавства; уміти вибирати відповідну систему зв'язку в конкретних обставинах;
- теорію поширення радіохвиль і використання цієї інформації для вибору оптимальних частот зв'язку;
- порядок несення вахти в GMDSS, ведення вахтового журналу радіостанції і документування радіозв'язку;
- системи суднових повідомлень і процедури участі в них;

- засоби запобігання передачі помилкових сигналів небезпеки і процедури скасування таких помилкових сигналів;
- устаткування, особливо в частині радіоустаткування рятувальних засобів;
- Конвенцію ПДНВ – 78, з поправками, Регламент радіозв'язку і Конвенцію СОЛАС – 74/88, звертаючи особливу увагу на радіозв'язок у випадках лиха, терміновості і безпеці; запобігання перешкод, особливо при обміні по лиху, терміновості і безпеці і запобігання несанкціонованих передач;
- інші документи, що відносяться до експлуатаційних процедур і процедур зв'язку у разі лиха, терміновості, безпеки і обміну загальною кореспонденцією, включаючи оплату; навігаційних попереджень і прогнозів погоди в морській рухомій службі (МРС) і морській рухомій супутниковій службі (МРСС).

Уміти:

- правильно і ефективно експлуатувати всі підсистеми і устаткування GMDSS в умовах нормального поширення радіохвиль і в умовах типових перешкод;
- безпечно експлуатувати всю апаратуру зв'язку GMDSS і допоміжні пристрої, включаючи міри безпеки;
- працювати на клавіатурі з метою задовільного обміну радіоповідомленнями;
- налаштувати приймачі і передавачі для відповідного виду роботи, включаючи цифровий вибіркового виклик і літеродрукувальну телеграфію;
- правильно і ефективно експлуатувати радіоустаткування рятувальних засобів і аварійних радіобуїв;
- правильно передавати і приймати повідомлення по радіотелефону і літеродрукувальному телеграфу;
- підтримувати на високому рівні придбані в процесі підготовки навички в застосуванні сучасних засобів радіозв'язку і використанні нових типів устаткування.

3. Програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Навчальне навантаження (години)								ідповідність модельному курсу Міжнародної морської організації***
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання 5курс/3курс (скор.)				
	Кількість аудиторних годин *	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи	Кількість аудиторних годин *	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи	
Розділ 1. Вступ									1.25
Тема 1. Цілі і задачі курсу.						/0.5			
Разом за розділом 1:						/0.5			
Розділ 2. Принципи морського радіозв'язку									
Тема 1. Принципи і основні особливості морської рухомої служби (МРС).						/0.5			
Тема 2. Принципи і основні особливості морської рухомої						/0.5			

супутникової служби.									
Тема 3. Принципи і основні особливості GMDSS.						/0.5			
Разом за розділом 2:						/1.5			
Розділ 3. Системи зв'язку GMDSS									
Тема 1. Радіотелефонія.	4			4				1/1	
Тема 2. Цифровий вибіркового виклику (ЦВВ).	14			8		/1		4/2	
Тема 3. Вузкосмугова букводрукувальна (ВБД) телеграфія-радіотелекс.	4			4		/1			
Тема 4. Супутникова система ІНМАРСАТ.	6			6		/1		4/2	
Тема 5. Супутникова система КОСПАС-САРСАТ.	4			4		/1			
Разом за розділом 3:	32			32		4		7/5	
Розділ 4. Інше устаткування GMDSS									
Тема 1. Резервні джерела струму.									
Тема 2. Радіоустаткування рятувальних засобів.	12			12	1	/1		1/1	
Тема 3. Устаткування для прийому інформації з безпеки мореплавання (ІБМ).	4			4	1	/1		2/2	
Тема 4. Практичне використання радіообладнання.									
Разом за розділом 4	16			16		/2		3/3	
Розділ 5. Сигнали про лихо									
Тема 1 Операції по пошуку і рятуванню.				2					
Тема 2. Зв'язок у разі лиха, терміновості і безпеки в морській рухомій службі.				2					
Тема 3. Зв'язок у разі лиха, терміновості і безпеки в морській рухомій супутниковій службі.				2					
Тема 4. Захист частот лиха і запобігання помилкової подачі виклику лиха.									
Разом за розділом 5:				6					
Розділ 6. Загальна кореспонденція									
Тема 1. Публікації і керівні документи.	8			8					
Тема 2. Теоретичні знання і практичне застосування процедур зв'язку для	4			4					

загальної кореспонденції.									
Разом за розділом 6:	12			12				12/8	
Всього аудиторних годин:	60	0		60	12/16	0/12		12/8	
Самостійна робота (години):	60			108/74					
з них на виконання індивідуального завдання:									
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни:	120			120/90					

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Перелік інструментів, обладнання програмного забезпечення, використання яких передбачає виконання лабораторних занять
1	Використання УКХ стаціонарної радіостанції RT2048	TGS2000 RT2048 manual
2	Використання УКХ радіоустановки с ЦВВ (DSC) RT2048/ RM2042	TGS2000 RT2042 manual
3	Експлуатаційні процедури по організації зв'язку ЦВВ (DSC) в УКХ діапазоні	TGS-2000
4	Використання радіостанції RE2100 ПХ/КХ	TGS2000 RE2100 manual
5	Використання радіостанції ПХ/КХ ЦВВ (DSC) RE2100/RE2152	TGS-2000 RE2152
6	Експлуатаційні процедури по організації зв'язку ЦВВ (DSC) в ПХ/КХ діапазоні	TGS-2000
7	Системи супутникового зв'язку. Станція Інмарсат – С, F77	TGS2000 TT3020 manual
8	Використання приймача системи NAVTEX NT 900	Tgs-2000 NAVTEX NT 900 manual
9	Використання терміналу NBDP RE2150/RE2051	TGS-2000 RE2150/RE2051 manual
10	Використання портативної УКХ радіостанції SAILOR SP3110	SAILOR SP3110 manual
11	Використання аварійного радіобуя АРБ (EPIRB)	EPIRB-406 manual
12	Використання радіолокаційного відповідача (РЛВ) SART	SART manual
13	Використання довідкової літератури GMDSS	CD ITU, ALRS, RR, IAMSAR, MRC
14	Робота з Радіожурналом	GMDSS Loog Book
15	Джерела живлення обладнання GMDSS	TGS2000

5. Завдання для самостійної роботи

Перелік видів самостійної роботи:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до лабораторних занять;
- підготовка до заліку.

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом індивідуальні завдання не передбачено.

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється оцінюванням якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни за результатами виконання лабораторних робіт.

Форма семестрового контролю: залік.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ п/п	Знання, розуміння та професійні навички	Методи демонстрації компетентності	Обладнання та програмне забезпечення.
1.	Знання: - радіозв'язку під час пошуку та порятунку, зокрема процедур, зазначених у Керівництві з міжнародного авіаційного та морського пошуку та порятунку; - засобів запобігання помилкових сигналів лиха та процедур пом'якшення наслідків таких помилкових сигналів; - систем судових повідомлень; - порядку надання медичних консультацій;	Екзамен та оцінка результатів практичної демонстрації експлуатаційних процедур з використанням: - тренажера з радіозв'язку GMDSS; - лабораторного обладнання радіозв'язку.	Тренажер GMDSS TGS2000
2.	Забезпечення радіозв'язку у випадку аварій, включаючи: - покидання судна; - пожежа на судні; - частковий чи повний вихід з ладу радіоустановок	Екзамен та оцінка результатів практичної демонстрації експлуатаційних процедур з використанням: - тренажера з радіозв'язку GMDSS; - лабораторного обладнання радіозв'язку.	Тренажер GMDSS TGS2000

8. Схема нарахування балів за навчальною дисципліною

Оцінка (за національною шкалою)	Оцінка за шкалою ВНЗ	Критерії
Відмінно	A	демонструє відмінні знання теоретичного матеріалу;

		<p>без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності;</p> <p>глибоко та всебічно розкриває зміст питань, які обговорюються, аргументовано та логічно викладає матеріал, володіє культурою мови;</p> <p>показує вміння формулювати висновки та узагальнення за питаннями теми, здатність аналізувати навчальний матеріал з використанням теоретичних знань;</p> <p>самостійно оцінює різноманітні ситуації що пов'язані із ризиком забруднення морського середовища, виявляючи особисту позицію щодо них.</p>
Добре	B	<p>демонструє знання вище середнього рівня;</p> <p>знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем;</p> <p>розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але допускає окремі неточності;</p> <p>формулює висновки та узагальнення з окремих питань, логічно викладає свої знання;</p> <p>самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.</p>
	C	<p>демонструє знання середнього рівня;</p> <p>вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає аргументи на підтвердження вивченого теоретичного матеріалу;</p> <p>розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але не досить повно й аргументовано викладає матеріал;</p> <p>формулює висновки з окремих питань;</p> <p>вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, здатний застосовувати його на практиці.</p>
Задовільно	D	<p>демонструє задовільні знання;</p> <p>не виявляє належної активності при обговоренні питань на практичних заняттях;</p> <p>відповідає на окремі питання;</p> <p>формулює висновки з окремих питань;</p> <p>може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень.</p>
	E	<p>демонструє знання на рівні мінімальних вимог;</p> <p>відповідає на окремі питання, які обговорюються;</p> <p>не виявляє належної активності при обговоренні питань;</p> <p>неохайно виконує завдання на практичних заняттях;</p> <p>володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.</p>
Незадовільно	FX	<p>не володіє навчальним матеріалом на рівні мінімальних вимог;</p> <p>не здатний виконати завдання у повному обсязі;</p> <p>поверхнево розкриває зміст питань, які розглядаються, будуючи відповіді на звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення;</p> <p>допускає суттєві помилки під час усних та письмових відповідей;</p> <p>неохайно виконує індивідуальні завдання; не виявляє активності на заняттях при обговоренні питань;</p> <p>не виявляє старанності при виконанні завдань для самостійної роботи.</p> <p>Курсанти (студенти), які не з'явилися на контрольні заходи без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку (FX).</p>

9. Рекомендована література

Основна:

1. Radio Regulations. V. 1, 2, 3, 4. Edition of 1990, revised in 1994. Geneva 1994

2. Manual for use by the Maritime Mobile and Maritime Mobile-Satellite Service/ English edition: ITU: Radiocommunication Bureau, 2011
3. List of Coast Stations. 17-th Edition.-Geneva: ITU, 2016.
4. List of Radiodetermination and Special Service Stations. 14-th Edition.-Geneva: ITU, 2016.
5. List of Ship Stations. 40-th Edition. - Geneva: ITU, 2016.
6. List of Call Signs and Numerical Identities. 19-th Edition. - Geneva: ITU, 2016.
7. Международная конвенция о подготовке и дипломировании моряков и несении вахты 1978 года с поправками 1995 года (Конвенция ПДНВ78, с поправками) и кодекс по подготовке и дипломированию моряков и несению вахты (кодекс ПДНВ), Международная морская организация, Лондон, 1998 г.
8. Руководство по международному авиационному и морскому поиску и спасанию. Т. I – Организация и управление, т. II – Координация операций, т. III – Подвижные средства. ИМО/ИКАО. Лондон/Монреаль, 1998.
9. GMDSS Handbook. Handbook on the Global Maritime Distress and Safety System. 2015 Edition. - IMO: London, 2016.
10. Admiralty List of Radio Signals. Vol.5. GMDSS. - UK: Hydrographic Office, 2016/2017.

Допоміжна:

1. Кошевой В.М., Шишкин А. В., Купровский В. И. Глобальная морская система связи для безопасности мореплавания. Одесса.: Одесская Государственная Морская Академия, 2003.-224 с.
2. Липинский В.Н. Глобальная морская система связи при бедствии и для обеспечения безопасности. - Одесса: Морской тренажерный центр, 1998 - 402 с.

10. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.itu.int
2. www.imo.org

11. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни